

خود شکوفایی، مقدمه شادی و رضایت درونی

رشد زمانی به وجود می‌آید که مرحله بعدی شوق‌انگیز و لذت‌بخش باشد. باید تلاش کرد تا کودک احساس خوب و مثبتی نسبت به خود داشته باشد. احساس موفقیت، احساس مهم و حیاتی است. «آبراهام مازلو»

مائده اصفهانی‌پور / معلم پایه اول دبستان پسرانه ناحیه ۱

حس مسئولیت‌پذیری، تقسیم کار و محول کردن فعالیت‌های مختلف بین دانش‌آموزان روش موثری است. از جمله این کارها پخش کتاب و برگه‌ها بین همکلاسی‌ها، کنترل نور در کلاس مثل روشن و خاموش کردن به موقع روشنایی‌ها، کشیدن پرده‌ها و بازوبسته نمودن پنجره‌ها متناسب با هوای گرم یا سرد، نظافت کلاس، قفسه‌ها و تفکیک زباله‌ها است. مجموعه این مسئولیت‌ها را می‌توان به صورت چرخشی بر عهده دانش‌آموزان گذاشت. شیوه دیگری از آموزش مسئولیت‌پذیری در کلاس، دادن مسئولیت نظارت بر تکالیف به دانش‌آموزان به صورت جمعی و مشارکتی است که هم‌زمان پیامدهای منفی ناشی از اشتباهات احتمالی در تکالیف را

مازلو معتقد است، انسان استعدادها و توانایی‌هایی دارد که لازم است فرصت‌هایی فراهم شود تا آن‌ها را به شکوفایی برساند. طبق مراحل پنجگانه شکوفایی انسان از نظر مازلو، نیاز به محبت و عشق، امنیت و احترام، پس از نیازهای جسمی، ضمن تکامل رشد فرد، تامین‌کننده عزت‌نفس و شادمانی او است. آن‌چه را که بیشتر در بچه‌های امروز مشاهده می‌کنیم نیازهای جسمی نیست، بلکه نیازهای عاطفی و اجتماعی آن‌ها است که کودکان ما را دچار بحران، عزت‌نفس، اعتماد به نفس و عدم مسئولیت‌پذیری کرده است. نوشته حاضر، حاصل تجربه عملی به کار رفته در ایجاد کلاسی پویا است. با داشتن کلاسی پویا، معلم می‌تواند اهدافی مثل تقویت، عزت‌نفس، اعتماد به نفس، افزایش همدلی و کمک به دیگران، حس مسئولیت‌پذیری و کاهش خشونت را که لازمه ایجاد احساس شادمانی و رضایت درونی است را محقق سازد. اولین قدم برای ایجاد یک اجتماع کوچک پویا، تغییر در نوع چیدمان دانش‌آموزان کلاس است. اگر بچه‌ها رو در روی هم در یک فرم U شکل قرار بگیرند، این شکل از چیدمان به تبادلات

کمرنگ می‌کند و باعث می‌شود فرد احساس بهتری نسبت به عملکرد خود داشته باشد. نوع ساده و جذاب دیگری از پرورش مسئولیت‌پذیری، این است که بچه‌ها گل کوچکی در گلدان بکارند و با رسیدگی به آن، مسئول رشد آن گیاه باشند. با توجه به این‌که دانش‌آموزان کلاس اول از قبل به صورت مقدماتی با حروف آشنا می‌شوند، تجربه خلاق دیگری که نگارنده در کلاس

عاطفی و حسی آن‌ها کمک می‌کند و در عین حال می‌توان دانش‌آموزان را به راحتی به گروه‌هایی تقسیم کرد، به صورتی که همه افراد گروه مسئول یادگیری و انجام فعالیت‌های محول شده به کل گروه باشند؛ اگر کم‌کاری صورت بگیرد همه مسئول هستند و اگر کاری با موفقیت انجام شود، همه تشویق می‌شوند. با این روش، حس همکاری، همدلی و کمک به یکدیگر هم‌زمان با مسئولیت‌پذیری در بین بچه‌ها پرورش می‌یابد. برای پرورش

با داشتن کلاسی پویا، معلم می‌تواند اهدافی مثل تقویت عزت‌نفس، اعتماد به نفس، افزایش همدلی و کمک به دیگران، حس مسئولیت‌پذیری و کاهش خشونت را که لازمه ایجاد احساس شادمانی و رضایت درونی است را محقق سازد